

Kilder og Litteratur

Beretninger, Årbøger:

Studentersamfundets Aftenundervisning for Arbejdere. Aarsberetn.

1883-84, 84-89, 89-98. (1885-98)

Aarsberetning for Studentersamfundets Retshjælp for Ubemidlede 1885-1900. (1886-1900)

Studentersamfundets Retshjælp for Ubemidlede. 1885-1910. (1910)

Det danske Studentersamfund og dets Virksomhed. Redegørelse ved det nordiske akademiske møde i Kristiania 1896

Studentersamfundet gennem 25 Aar. Jubilæumsskrift. (1907) [[SSf 25 Aar.](#)]

Utrykte Kilder:

Herman Triers Arkiv, B viii 1 og 2. Rigsarkivet, privatarkiv nr. 6456.

Studentersamfundets Udvalg for Oplysende Småskrifter, Censurer. Kgl. Bibliotek, ut 175. 4 S Arkiv. Rigsarkivet.

Studentersamfundets Korrespondanceudvalgs protokol. Rigsarkivet 10.255.

Dansk Kvindesamfunds Medlemslister 1880, 1887, 1893.

Kvindehistorisk samling, statsbiblioteket, Aarhus.

Studentersamfundets Retshjælp for ubemidlede. Arkiv, Rigsarkivet IO.013 - ikke benyttet

Dag- og ugeblade, tidsskrifter:

Aarhus Amtstidende

Berlingske Tidende

Dagbladet

Dagsavisen

Dansk folketidende

Den Danske Folkeven

Enhver sit

Folketidenden. Ringsted

Fædrelandet

Kolding folkeblad

Lolland-Falster Stiftstidende

Morgenbladet

Nutiden

Piraten

Politiken

Socialdemokraten

Tidens strøm
Det Nittende Aarhundrede.
Det ny Aarhundrede
For Literatur og Kritik
Lov og Ret
Nationaløkonomisk Tidsskrift [NØT]
Ny Jord
Nyt Tidsskrift
Nær og Fjern
Rigsdagstidende [RFF]
Studenterbladet
Tilskueren
Vor Ungdom

Afhandlinger, artikler, mv.

Georg Brandes: Det unge Tyskland (1890) 6. bd. i Hovedstrømninger. Ny udgave 1967.
Georg Brandes: Berlin som tysk Rigshovedstad (1885)
Georg Brandes: Samlede skrifter. bd. 12, (1902)
Brandes, Georg og Høffding, Harald: Fr. Nietzsche, Tre Essays (1972)
Brandes, Ernst: Samfundsspørgsmål. (1885)
Brandes, Edvard: En politiker. (1889)
Studenterbogen, red. C. N. Starcke (1896)
Dansk socialistisk Teori 1850-1900. Antologi ved Jette Lundbo-Levy og Morten Thing (1973)
Engelsk Elementarbog af Alfred Ipsen. udg. af SSf's Aftenundervisning for Arbejdere.
Tysk Elementarbog af M. Sachs og P. I. Ipsen. udg. af SSf's Aftenundervisning for Arbejdere.
Erslev, Kristian: Anmeldelse af Ernst Sars i: Det 19. Aarhundrede. (1875)
Erslev, Kristian: Machiavelli. Tilskueren (1884) Festskrift til A. F. Krieger (1887)
Foreningen til Oplysnings Fremme blandt Københavns Arbejdere.
Beretning om virksomheden siden dens Stiftelse (1880-90) (1891).
Gjellerup, Karl: Germanernes Lærling (1882)
Hansen, Oscar: Udviklingslære (1902)
Henrichsen, Erik: Studentersamfundet maj 1882 - maj 1907. i: Tilskueren, 1907.
Høffding, Harald: Om realisme i videnskab og tro. i: Tilskueren, 1884.
Høffding, Harald: Etik. (1887)
Høffding, Harald: Mindre Arbejder I-III (1899-1913)
V. Hørup i Skrift og Tale. Udvalgte artikler og taler, Bd.1-3 (1902-1904)
Knudsen, P.: Foredrag i Studentersamfundet,
i: Socialdemokraten 18, 19, 22, 25, 26, nov. 1884.
genoptrykt i: Socialistisk Bibliotek, bd. 1. s. 268-296. (1885)
Larsen, A. C.: Politiken og den studerende Stand.

- Et foredrag holdt i studenterforeningen d. 25/9 1882. (1882)
- Neergaard, Niels: Under Junigrundloven bd. 1. (1892)
- Pingel, V.: Nogle Bladartikler om politiske og filosofiske Emner. (1880)
- Pingel, V.: Et politisk Tilbageblik. (1891)
- Marcus Rubins Brevveksling, bd.1-4. 1870-1922.
udg. v. Lorenz Rerup (1965) [MRB]
- Rubin, Marcus: Om Alderdomsforsørgelsen. Et indledningsforedrag. (1891)
- Rubin, Marcus: Et Foredrag i Samfundslære. nutiden (1885).
- Quidam (=Marcus Rubin): Akademikerne og Folket.
Det ny Århundrede (1904)
- Studentersamfundets småskrifter 1885-1892 v Bilag (fuldstændig liste).
- Studentersamfundets Retshjælps Flyveblade; Nr.1.: "Husleje- forhold" (dec.1886). Nr.2.
"Faderens Underholdspligt overfor det uægte Barn" (dec.1886).
- Thorup, Sophus og J. Christian Dirckink-Holmfeld: Hvorledes skaffes god,
daglig kost for den billigste pris? (1884 genoptr. 1885)
- Trier, H.: Pædagogiske Tids- og Stridsspørgsmål, Bd. 1-5. (1892-1893)
- Trier, H.: Af Dagen og vejen. (1902)
- Vedel, Valdemar: "1884-94" i: Nyt Tidsskrift bd. 2., Kristiania (1893-94)
- Vedel, Valdemar: Humanisme, i: Tilskueren 1899.
- Vedel, Valdemar; Akademikerne og Folket, i Tilskueren 1904.

Historisk baggrundslitteratur:

- Aarbog for Universitetet 1881-1882.
- Aarsbo, J.: Bibliotekerne og samfundet. Københavns Kommunebiblioteker gennem 50 år
1885-1955. (1955)
- Bagge, Povl: studier over D. G. Monrads statstanker. (1956)
- Bagge, Povl: Akademikerne i dansk politik i det 19. årh. Nogle synspunkter.
i: Historisk Tidsskrift, 12. R. bd. iv, 5 (1970)
- Bang, Nina: Til Studenterspørgsmalet. i: Nationaløkonomisk Tidsskrift (1901)
- Bertolt, Oluf: En Bygning vi rejser. bd. I. (1954)
- Munch, P. m. fl. : Danmark under Forfatningskampen 1870- 1901. (1907)
- Davis, Allen F: Spearheads for Reform. The Social Settlements and the
Progressive Movement. 1890-1914. Oxford Univ. Press. 1968.
- Dumreicher, Carl: Studenterforeningens Historie 1870-1920, Bd. 1-3 (1934-1941)
- Dybdahl, Vagn: Partier og Erhverv. Bd. 1-2 (1969)
- Duverger, Maurice: Klassekamp og partistrid (1968)
- Erslev, Kr.: Den akademiske Lærerforsamling (1900)
- Festskrift i anledning af 250-års dagen for indførelsen af juridisk Eksamen
ved Københavns Universitet, udg. af juristforbundet, red. Erik Reitzel-Nielsen og Dr. jur.
Carl Popp-Madsen (1936)

- Fink, Troels: Fem foredrag om Danmarks Udenrigspolitik efter 1864 (1967)
- Friborg Hansen, V.: Mellempartiet, i: Historie, jyske saml. IX,3 (1971)
- Hansen, Sv. Aage: Økonomisk Vækst i Danmark, bd. 1 (1972)
- Hughes, H. Stuart: Consciousness and Society.
The Reorientation of European social Thought 1890-1930 (1958)
- Hvidt, Kr.: Venstre og Forsvarssagen 1870-1901. (1960)
- Haandbog i Danmarks politiske Historie 1814-1933.
Povl Engelstoft og Frantz w. Wendt (1964)
- Iggers, Georg G.: Deutsche Geschichtswissenschaft, DTV, 1971.
- Jensen, Adolph: Til Studenterspørgsmålet, i: Nationaløkonomisk Tidsskrift 1900
- Jensen, C. E. og F. J. Borgbjerg: Socialdemokratiets Aarhundrede bd. 1-2. (1902-1904)
- Jørgensen, Ellen: Historiens studium i Danmark i det 19. Årh. (1942)
- Jørgensen, Troels G.: Tre professorer, Goos, Nellesmann, Matzen. (1958)
- Jørgensen, Troels G.: Retsreformen 1849 til i dag.(1960)
- Koppel, Valdemar: Af Politikens Historie, bd.1-2.(1946)
- Kristensen, Sven Møller: Digteren og Samfundet i Danmark i det 19.årh. bd.1-2. 2.udg.(1970)
- Lund, H. C. A.: Studenterforeningens Historie 1820-1870 (1896)
- Den politiske Magtkamp 1866-1901. red. Per Salomonsen (1968)
- Nørr, Erik: Den lærde skole og almenskolelovens tilblivelse 1889-1903 (1972, speciale)
- Pedersen, Axel H.: Det danske Advokatsamfund 1919-69.(1969)
- Rasmussen, Agnete: Dansk Kvindesamfund og Sædelighedsfejden 1887.(1972)
- Reformprogram, udarbejdet af Overbestyrelsen for Venstres Delegeretmøde
okt. 1889.(1889)
- Den danske Rigsdag 1849-1949, bd.2, 3, 5 (1949)
- Salmonsens Konversationsleksikon, 1. og 2. udg. [Salm.]
- Salomonsen, Per: Socialismen og Socialdemokratiet.
Indføring i dansk arbejderbevægelses teoridannelse 1871-84. (1974)
- Schovelin, Julius: Tidens Hjul og Tietgen (1929)
- Schultz: Danmarks Historie, bd.5. (1944)
- Skovmand, Roar: Lys over Landet. Træk af Arbejderoplysningens Historie i Danmark. (1949)
- Sociale studier i dansk Historie efter 1857.
Redigeret af Povl Engelstoft og Hans Jensen (1920)
- Stangerup, Hakon: Kulturkampen 1-2. (1946)
- Stangerup, Hakon og F.J. Billeskov Jansen: Dansk Litteraturhistorie Bd. 5. (1967)
- Stangerup, Hakon: Henrik Cavling og den moderne Avis. (1968)
- Steenstrup, Johannes: Bonden og Universitetet. (1888)
- Thomsen, Niels: Dagbladskonkurrencen i Danmark 1870-1970, bd.1-2.
- Aagaard, Frode: Venstres historie gennem 100 Aar, bd.1. (1937)

Breve, Dagbøger, Erindringer, Biografier.

- Arup, Erik: Viggo Hørup. Et mindeskrift. (1941)
- Behrens, Carl: Erindringer. (1927)
- Bendix, G. S.: Mit livs April. (1946)
- Bjørnstjerne Bjørnsons brevveksling med danske 1875-1910. Bd.1-3 (1952)
- Friisberg, Claus: Edv. Brandes mellem Hørup og Berg 1880-1884.
i: Historie, jyske Samlinger, IX rk.,2. (dec.1971)
- Brandes, Georg: Levned. Bd. 2, Snevringer og Horisonter. (1908)
- Georg og Edv. Brandes' Brevveksling med nordiske Forfattere og Videnskabsmænd,
bd. 1 -3 (1939 ff) - "Brødrene Brandes Brevveksling" [BBB]
- Berendsen, Ivar: Georg Brandes i Tidens Strøm. Mindetale i Studentersamfundet. (1927)
- Tilskuerens Festskrift til Georg Brandes. (1912)
- Den politiske Georg Brandes. red. Sven Møller Kristensen og Hans Hertel. (1973)
- Bertil Nolin: Den gode Europén.
Studier i Georg Brandes' idéutveckling 1871-1893.(Uppsala 1965)
- Fabricius, Knud: Gennembruddet i Dansk Historieforskning og Historieskrivning
i 1870erne og 1880erne. Historisk Tidsskrift 10. R., V. 1940.
- Hanssen, H.P.: Et Tilbageblik. Barndom og Ungdom (1928)
- Hanssen, H.P., H.V. Clausen: En Brevveksling. To Ungdomsvenner v. Harald Jørgensen (1962)
- Henrichsen, Erik: Mændene fra Forfatningskampen, Bd. 2 (1914)
- Henrichsen, Erik: Viggo Hørup (1910)
- Høffding, Harald: Erindringer (1928)
- Ipsen, J.J.: En Utopists Historie (1926)
- A.D. Jørgensens Breve ved Harald Jørgensen (1939)
- A.D. Jørgensen: Dagbog »Gammelt og Hyt" i Da. Magazin, 7. Rk. 5.bd.
- Rerup, Lorenz: A.D. Jørgensen.
- Madsen-Mygdal, N.P.: Politiske Oplevelser. (1912)
- Martin, Svend (red.): Hvorledes jeg blev politiker. (1912)
- Munch, P.: Erindringer 1870-1909, Bd. 1. (1959)
- Munch, P. og J. P. Jacobsen: En ungdomsbrevveksling 1889 - 1901, 1-2 bd. (1962) [MJB]
- Neergaard, Niels: Erindringer 1854-94. (1935)
- Skovgaard Petersen, Vagn: Johan Ottosen, Skolemand og Politiker
i: Festskrift til Poul Bagge. (1972)
- Madsen, Victor: Victorinus Pingel
i: Danmarks Geologiske Undersøgelser, IV Rk. , Bd.2. nr.1. (1934)
- Kaarsted, Tage: Ove Rode. En politiker bliver til. (1963).
- Rubin, Marcus: Nogle Erindringer.(1914)
- Rubin, Marcus: Mænd og Bøger. (1920)
- Jørgensen, Carl Th.: Julius Schiøtt: Akademiker og Arbejderven. (1958)
- Marstrand, Jacob og Even: Herman Trier. En Levnedsskildring. (1936)
- Tre Venstremænd. En Brevveksling mellem Frede Bojsen, Klaus Berntsen og Niels
Neergaard. (1962)

Biografiske stater m.v.

- Dansk biografisk Haandleksikon, bd. 1-3 (1920-1925) [DBH]
Dansk biografisk Leksikon [DBL]
Den danske Lægestand. Kr. Carøe 1901, og senere udgaver.
A.Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen: Candidati og Examinati juris
1736-1936. Bd. 1-4 (1954-1958)
Hjorth-Nielsen, H.: Danske Sagførere under loven af 26. maj 1868. (1941)
Jacobsen, Lis (red.) : Kvindelige Akademikere, 1875-1925.
Kraks Blå Bog.(1910 ff)
Københavns Vejviser. 1882-92 .
Nordengaard: Valgene til Rigsdagen i 100 år. (1949)
R. Jespersen: Biografiske Oplysninger angående Den Polytekniske Lærestalts
Kandidater. (1930)
Groshenning, Max og Th. Hauch-Fausbøll: Danmarks præstehistorie,
1884-1911, bd 1-2. 1914-32.
Den danske Regering og Rigsdag 1901. Biografier og portrætter. udg. af N. Bransager.
Studenter jubilæums-skrifterne 1850-1905.

Studentersamfundets Småskrifter 1885 – 1892

1. række 1885;

- A. Ulrik: Om Boligen fra Sundhedsplejens Standpunkt (1.)
Harald Holm: Den norske forfatningskamp og dens Afslutning (2-3.)
G.A. Hagemann: Om Sukkerdyrkning og Sukkertilvirkning (4.)
L. Zeuthen: Martsbevægelsen 1848 (5-6.)
W. Dreyer: Lidt om Sundhedsplejen med særligt Hensyn til Landboerne (7-8.)
G. Brandes: Ludvig Holberg (9.)
Carl Michelsen: Forfatningsbruddet i Frankrig 1830 og Folkets svar derpå (10-11.)
H. Trier: Rousseau og hans "Emil" (12.)
F. Bajer: Nordiske Neutralitetsforbund (13-14)
N. Neergaard: Napoleon III's Grundlovsbrud (15-16)
Emil Petersen: Om Stjernetydning og Stjernekundskab
i det 16. Aarhundrede (Tycho Brahe) (17)
E. Slomann: Dronning Margrethe (18-19)
N. Petersen: Tysklands nyeste politiske Historie i Omrids (20)

2.række 1885-86:

- M. Rubin: Englands økonomiske Magtstilling. (21-22)
4. Ulrik: Sundhedspleje før og nu.(23-24)
V.M. Amdrup: Kort populær Fremstilling af Skifte- og Arvereglerne. (25-26)
H. Trier: N.F.S. Grundtvig. (27-28)
Karl M. Meyer: Om Vandet. (29)
N. Neergaard: William Gladstone.(30-31)
P.Th. Rasmussen: Kort populær Fremstilling af den danske Statsforfatning. (32-34)
F. Bajer: Om Krigs Forebyggelse ved Voldgift. (35)
V. Pingel: Leonora Ulfeldts Fængselsliv. (36-37)
A. Barth: Karl I. Et afsnit af den engelske Revolution.(38-39)
H. Høffding: Sokrates. (40)

3. række 1887:

- J. Marstrand: Benjamin Franklin. En Borgers Historie. (41-42)
Em. Meyer: Penge. (43-44)
P. Svestrup: Om Brugsforeninger. (45-46)
(suppl. P. Svestrup: Ledetråd ved Stiftelsen af Brugsforeninger)
H. Juel-Hansen: Luften som Livskilde. En skildring. (47-48)
J.A. Fridericia: Enevældens indførelse i Danmark 1660. (49-50)
F. Bajer: Republikken Svejts. (51-52)
J. Ottosen: Camillo Cavour. (53-54)
V. Dreyer: Danmarks Forhistorie i Omrids, stenalderen. (35-56)
Har. Holm: Balthazar Christensen. (57-58).
V. Pingel: Ravets Natur, oprindelse og Historie. (59)
H. Trier: Folkeopdrageren Heinrich Pestalozzi. (60)

4. række 1838:

- J. Schjøtt: Blodbrylluppet i Paris 1572. (61-62)
Leop. Meyer: Om spæde Børns Ernæring og pleje. (63-64)
H.P. Hanssen-Nørremølle: Sønderjyderne under Fremmedherredømmet 1864-88. (65-66).
N. Møller: Øen Ceylon. Et Billede af tropisk Naturliv. (67)
J.A. Fridericia: Den danske Bondestands Undertrykkelse og frigørelse i det 18.årh. (68-71)
Martin Poulsen: Kort Fremstilling af Husdyrenes Sundhedspleje. (72-73)
V. Dreyer: Danmarks Forhistorie i omrids: Bronze- og Jernalderen. (74-75)
O. Irminger: Henry Morton Stanley. m. 1 Kort. (76-77)
V. Pingel: Danmarks Forhistorie i Omrids. Landets Tilblivelse. (78-79)
V. Dahlerup: Hexe og Hexeprocesser i Danmark. (80)

5. række 1889;

- Em. Meyer: Frihandel og Beskyttelse. (81-82)
M. Larsen: Menneskets Synsorgan. (83)
C.A. Bluhme og M. Rubin: Om bajersk Øl og Brændevin. (84-85)
E. Slomann: Revolutionsåret 1789. En historisk Skildring. (86-88)
E. Staal: Den irske Folkekamp. (89-90)
H. Høffding: Charles Darwin. (91-92)
Edv. Ehlers: Forfalskningerne af vore Nærings- og Nydelsesmidler. (93-94)
V. Pingel: De Homeriske Digte. (95-96)
N. Neergaard: Frihandels- og Fredsvennen Richard Cobden. (97-98)
P. Tauber: Kort Vejledning i Hønseavl. (99-100)

6. række 1890-91«

- G. Ottesen: Om Louis Pasteur og hans Opdagelser. (101)
J. Schjøtt: Leon Gambetta. (102-103)
F. Levison: Svindsoten og dens Forebyggelse. (104)
O. Johansen: Kriminel Retspleje. (105-106)
Jul. Clausen og P. Levin: Island i Fristatstiden. (107-108)
J. Rump: Hvordan vi forsynes med vand. (109-110)
K. Ipsen: Myrerne og deres samfund. (111-112)
N. Neergaard: om Alderdoms- og Invalideforsørgelse. (113-114)
N. Møller: Torturen og dens Afskaffelse. (115-116)
K. Frederiksen: Barnets sjæleliv. (117-118)
J. B. Green: Dronning Elisabeth af England. (119-120)

7. række 1891-92;

- F. Falkenstjerne: Den grundlovgivende Rigsdag. Historisk Skildring. (121-122)
N.R. Møller: Om Dyrkning af Havevækster på Smålodder. (123-124)
R. Henriques: Niels W. Gade. (125-126)
Aage Meyer: Finnerne og deres Band. (127-128)
E. Elberling: Jøderne i Østeuropa. (129-130)
S..H. Mouritsen: Nilens opdagelseshistorie m.1 Kort. (131-132)
O. Sandstrøm: Charles Bradlaugh. (133-134)
O. C. Olsen: Bogtrykkerkunsten. (135)
E. Staal: Friluftssport. (136)
C.C. Clausen: Kristoffer Columbus. Et Festskrift. (137-139)
S. Mørk-Hansen: Stenolie og Petroleum. (140)